

English	Ukrainian
The Mitten	Рукавичка
An old man was walking through the forest, with his dog running behind him, and lost his mitten.	Ішов дід лісом, а за ним бігла собачка, та й загубив дід рукавичку.
There ran a mouse, climbed into the mitten and said: "I will live here".	От біжить мишка, улізла в ту рукавичку та й каже: — Тут я буду жити!
Then there hopped up a frog and asked: "And who-who is in this mitten?"	Коли це жабка плигає та й питає: — А хто-хто в цій рукавичці?
"Scratchy-Mouse."	Мишка-шкряботушка.
And who are you?"	А ти хто?
"Croaky-Frog."	Жабка-скрекотушка.
Let me in too!	Пусти й мене!
So there are two of them now.	От уже їх двоє.
Then there comes a hare.	Коли біжить зайчик.
It ran up to the mitten and asked: "And who-who is in this mitten?"	Прибіг до рукавички та й питає: — А хто-хто в цій рукавичці?
"Scratchy-Mouse, Croaky-Frog."	Мишка-шкряботушка, жабка-скрекотушка.
And who are you?"	А ти хто?
I am Speedy-Hare.	А я зайчик-побігайчик. Пустіть і мене!
Let me in too!	Пустіть і мене!
Come on in!	Иди!
So there are three of them now.	От уже їх троє.
Then there runs a fox, comes up to the mitten and asks: "And who-who lives in this mitten?"	Коли це біжить лисичка — та до рукавички: — А хто-хто в цій рукавичці живе?
"Scratchy-Mouse, Croaky-Frog, and Speedy-Hare."	Мишка-шкряботушка, жабка-скрекотушка та зайчик-побігайчик.
And who are you?	А ти хто?
I am Sister-Fox.	Та я лисичка-сестричка.
Let me in too!	Пустіть і мене!
Come on in!	Та йди!
Now there are four of them sitting in the mitten.	Ото вже їх четверо сидить.
There slowly creeps up a wolf on the mitten, and asks: "And who-who lives in this mitten?"	Аж суне вовчик — та й собі до рукавички, питається: — А хто-хто в цій рукавичці живе?
"Scratchy-Mouse, Croaky-Frog, Speedy-Hare, and Sister-Fox."	Мишка-шкряботушка, жабка-скрекотушка, зайчик-побігайчик та лисичка-сестричка.
And who are you?	А ти хто?
"I am Brother-Wolf."	Та я вовчик-братик.
Let me in too!	Пустіть і мене!
Ok, come on in!	Та вже йди!
He also climbed in.	Уліз і той.
Now there are five of them there.	Уже їх п'ятеро.
Out of nowhere appeared running a wild boar.	Де не взявся — біжить кабан.
Oink-oink-oink!	Хро-хро-хро!
And who-who lives in this mitten?"	А хто-хто в цій рукавичці живе?
"Scratchy-Mouse, Croaky-Frog, Speedy-Hare, Sister-Fox, and Brother-Wolf."	Мишка-шкряботушка, жабка-скрекотушка, зайчик-побігайчик, лисичка-сестричка та вовчик-братик.
And who are you?	А ти хто?
Oink-oink-oink!	Хро-хро-хро!
And I am Boar-With-Tusks.	А я кабан-іклан.
Let me in too!	Пустіть і мене!
What a trouble!	Оце лихо!
Who ever comes by, wants to climb into the mitten!	Хто не набреде — та все в рукавичку!
Where will you fit in here?	Куди ж ти тут улізеш?
I will fit, just let me in!	Та вже влізу,— пустіть!
Well, what can we do with you, just come on in!	Та що вже з тобою робити,— йди!
So the boar also climed in.	Уліз і той.

Now there are six of them and it is getting impossibly tight.	Уже їх шестеро, уже так їм тісно, що й нікуди.
Suddenly there comes a bear, crashing through the bushes, and roars into the mitten: "And who-who lives in this mitten?"	Коли це тріщать кущі, вилазить ведмідь — та й собі до рукавички, реве й питається: — А хто-хто в цій рукавичці живе?
"Scratchy-Mouse, Croaky-Frog, Speedy-Hare, Sister-Fox, Brother-Wolf, and Boar-With-Tusks."	Мишка-шкряботушка, жабка-скрекотушка, зайчик-побігайчик, лисичка-сестричка, вовчик-братик та кабан-іклан.
And who are you?	А ти хто?
Roar-roar-roar!	Гу-гу-гу!
There are so many of you!	Як вас багато!
And I am Bear, the Wanderer!	А я ведмідь-набрідь.
Let me in too!	Пустіть і мене!
Where will we let you get in, if it is so tight already?	Куди ми тебе пустимо, коли й так тісно?
No worries, we will be fine.	Та якось будемо.
Well, alright, climb in, but stay on the side!	Та вже йди, тільки скраєчку!
The bear climbed into the mitten, and so there were seven of them now.	Уліз і ведмідь, — семеро стало.
And it is so tight that the mitten is about to burst!	Та так вже тісно, що рукавичка ось-ось розірветься.
Right at that time, old man looked around and dnoticed that his mitten was missing.	Коли це дід оглядівся,— нема рукавички.
He went back, and started looking for it, with his dog running in front of him.	Він тоді назад — шукати її, а собачка попереду побігла.
His dog ran and ran, until it saw the mitten laying on the ground and moving.	Бігла-бігла, бачить — лежить рукавичка і ворухиться.
The puppy said "Woof-woof-woof!"	Собачка тоді: «Гав-гав-гав!»
All animals got so scared by that and stormed out of the mitten into the forest.	Вони як злякаються, як вирвуться з рукавички,— так усі й порозбігалися лісом.
The old man walked up and picked up his mitten.	Прийшов дід та й забрав рукавичку.
Солом'яний бичок	The Straw Ox
There was once upon a time an old man and an old woman.	Жив собі дід та баба.
The old man worked in the fields as a pitch-burner, while the old woman sat at home and spun flax.	Дід служив на майдані майданником, а баба сиділа дома, мички пряла.
They were so poor that they could save nothing at all; all their earnings went in bare food, and when that was gone there was nothing left.	І такі вони бідні – нічого не мають: що зароблять, то проїдять, та й нема.
At last the old woman had a good idea. “Look now, husband,” cried she, “make me a straw ox, and smear it all over with tar.”	От баба й напалась на діда: зроби та й зроби їй солом’яного бичка і осмолу його смолою.
“Why, you foolish woman!” said he, “what’s the good of an ox of that sort?”	Що ти говориш? Навіщо тобі той бичок здався?
“Never mind,” said she, “you just make it. I know what I am about.”	Зроби, я вже знаю навіщо.
What was the poor man to do? He set to work and made the ox of straw, and smeared it all over with tar.	Дід – нічого робити – взяв зробив солом’яного бичка й осмолив його смолою.
The night passed away, and at early dawn the old woman took her distaff, and drove the straw ox out into the steppe to graze, and she herself sat down behind a hillock, and began spinning her flax, and cried, “Graze away, little ox, while I spin my flax! Graze away, little ox, while I spin my flax!”	Переночували. От на ранок баба набрала мичок і погнала солом’яного бичка пасти. Сама сіла, пряде кужіль і приказує: – Пасись, пасись, бичку, на травичі, поки я мички попряду! Пасись, пасись, бичку, на травичі, поки я мички попряду!
And while she spun, her head drooped down and she began to doze, and while she was dozing, from behind the dark wood and from the back of the huge pines a bear came rushing out upon the ox and said, “Who are you? Speak and tell me!”	Доти пряла, поки й задрімала. Коли це з темного лісу, з великого бору біжить ведмідь з обдертим боком. Наскочив на бичка: – Хто ти такий? – питає. – Скажи мені!
And the ox said, “A three-year-old heifer am I, made of straw and smeared with tar.”	А бичок йому: – Я бичок-третячок, з соломи зроблений, смолою засмолений.
“Oh!” said the bear, “stuffed with straw and trimmed with tar, are you? Then give me of your straw and tar, that I may patch up my ragged fur again!”	Ведмідь каже: – Коли ти солом’яний, смолою засмолений, то дай мені смоли обідраний бік залатати!
“Take some,” said the ox, and the bear fell upon him and began to tear away at the tar.	Бичок нічого, мовчить; ведмідь тоді його хап за бік, давай смолу віддирати.
He tore and tore, and buried his teeth in it till he found he couldn’t let go again.	Віддирав, віддирав та й зав’яз зубами, ніяк і не вирве.
He tugged and he tugged, but it was no good, and the ox dragged him gradually off goodness knows where.	Сіпав, сіпав – затяг того бичка хто знає куди!
Then the old woman awoke, and there was no ox to be seen.	От баба прокидається – аж бичка нема.
“Alas! old fool that I am!” cried she, “perchance it has gone home.”	Ох, мені лихо велике! Де це мій бичок дівся? Мабуть, він уже додому пішов.
Then she quickly caught up her distaff and spinning-board, threw them over her shoulders, and hastened off home, and she saw that the ox had dragged the bear up to the fence, and in she went to the old man.	Та мерщій дніше та грєбінь на плечі та додому. Коли дивиться – ведмідь у бору бичка тягає. Вона до діда.
“Dad, dad!” she cried, “look, look! the ox has brought us a bear. Come out and kill it!”	Діду, діду! Бичок наш ведмедя піймав, їди його забери!
Then the old man jumped up, tore off the bear, tied him up, and threw him in the cellar.	Дід вискочив, віддер ведмедя, взяв і кинув його в погріб.

Next morning, between dark and dawn, the old woman took her distaff and drove the ox into the steppe to graze.	От на другий день, ще ні світ ні зоря, баба вже взяла кужіль і погнала на толоку бичка пасти.
She herself sat down by a mound, began spinning, and said, “Graze, graze away, little ox, while I spin my flax! Graze, graze away, little ox, while I spin my flax!”	Сама сіла, пряде кужіль і приказує: – Пасись, пасись, бичку, на травиці, поки я мички попряду!
And while she spun, her head drooped down and she dozed.	Доти прядла, поки й задрімала.
And, lo! from behind the dark wood, from the back of the huge pines, a grey wolf came rushing out upon the ox and said, “Who are you? Come, tell me!”	Коли це з темного лісу, з великого бору вибігає сірий вовк та до бичка: – Хто ти такий?
“I am a three-year-old heifer, stuffed with straw and trimmed with tar,” said the ox.	Я бичок-третячок, з соломи зроблений, смолою засмолений!
“Oh! trimmed with tar, are you? Then give me of your tar to tar my sides, that the dogs and the sons of dogs tear me not!”	Коли ти смолою засмолений, – каже вовк, – то дай і мені смоли засмолити бік, а то собаки обідрали!
“Take some,” said the ox.	Бери!
And with that the wolf fell upon him and tried to tear the tar off.	Вовк зараз до боку, хотів смоли віддерти.
He tugged and tugged, and tore with his teeth, but could get none off. Then he tried to let go, and couldn’t; tug and worry as he might, it was no good.	Дер, дер та зубами й зав’яз, що ніяк уже й не віддере: що хоче назад, то ніяк. Вовтузиться з тим бичком!
When the old woman woke, there was no heifer in sight.	Прокидається баба – аж бичка й не видно.
“Maybe my heifer has gone home!” she cried; “I’ll go home and see.”	Вона й подумала: «Мабуть, мій бичок додому побрів», – та й пішла.
When she got there she was astonished, for by the palings stood the ox with the wolf still tugging at it.	Коли дивиться – у лісі вовк бичка тягає.
She ran and told her old man, and her old man came and threw the wolf into the cellar also.	она побігла, дідові сказала. Дід і вовчика у погріб кинув.
On the third day the old woman again drove her ox into the pastures to graze, and sat down by a mound and dozed off.	Погнала баба і на третій день бичка пасти: сіла та й заснула.
Then a fox came running up.	Аж біжить лисичка.
“Who are you?” it asked the ox.	Хто ти такий? – питає бичка.
“I’m a three-year-old heifer, stuffed with straw and daubed with tar.”	Я бичок-третячок, з соломи зроблений, смолою засмолений.
“Then give me some of your tar to smear my sides with, when those dogs and sons of dogs tear my hide!”	Дай мені смоли, голубчику, прикласти до боку: капосні хорти трохи шкури не зняли!
“Take some,” said the ox.	Бери!
Then the fox fastened her teeth in him and couldn’t draw them out again.	Зав’язла й лисиця зубами в смолі, ніяк не вирветься.
The old woman told her old man, and he took and cast the fox into the cellar in the same way.	Баба й цього разу дідові сказала, дід кинув у погріб і лисичку.
And after that they caught Pussy Swift-foot (the hare) likewise.	А далі й зайчика-побігайчика отак упіймали.
So when he had got them all safely, the old man sat down on a bench before the cellar and began sharpening a knife.	От як назбиралось їх четверо, дід сів над лядою в льох та й давай гострити ножа.
And the bear said to him, “Tell me, daddy, what are you sharpening your knife for?”	Ведмідь почув та й питає його: – Діду, навіщо ти ножа гостриш?
“To flay your skin off, that I may make a leather jacket for myself and a pelisse for my old wife.”	Щоб з тебе шкуру зняти та пошити з тієї шкури і собі, й бабі кожухи.
“Oh! don’t flay me, daddy dear! Rather let me go, and I’ll bring you a lot of honey.”	Ох, не ріж мене, дідусю, пусти краще на волю: я тобі багато меду принесу.
“Very well, see you do it,” and he unbound and let the bear go.	Ну гляди! Тільки принеси ... Взяв та й випустив ведмедика.
Then he sat down on the bench and again began sharpening his knife.	Далі сів над лядою, знов ножа гострить.
And the wolf asked him, “Daddy, what are you sharpening your knife for?”	Вовк його й питає: – Діду! Навіщо ти ножа гостриш?
“To flay off your skin, that I may make me a warm cap against the winter.”	Щоб з тебе шкуру зняти та на зиму теплу шапку пошити.
“Oh! don’t flay me, daddy dear, and I’ll bring you a whole herd of little sheep.”	Ой, не ріж мене, дідусю, я тобі за те цілу отару овечок прижену.
“Well, see that you do it,” and he let the wolf go.	Гляди ж, прижени! І вовка дід випустив.
Then he sat down and began sharpening his knife again.	Сидить далі та ще ножа гострить.
The fox put out her little snout and asked him, “Be so kind, dear daddy, and tell me why you are sharpening your knife!”	Виткнула мордочку лисичка та й питає: – Скажи мені, будь ласкавий, дідусю, навіщо ти ножа гостриш?
“Little foxes,” said the old man, “have nice skins that do capitally for collars and trimmings, and I want to skin you!”	У лисички, – каже дід, – гарна шкура на опушку й на комірець, хочу зняти.
“Oh! don’t take my skin away, daddy dear, and I will bring you hens and geese.”	Ой, не знімай з мене, дідусю, шкури, я тобі й гусей, і курей принесу!
“Very well, see that you do it!” and he let the fox go.	Ну гляди! Принеси! І лисичку дід пустив.
The hare now alone remained, and the old man began sharpening his knife on the hare’s account.	Зостався один зайчик. Дід і на того ножа гострить.

“Why do you do that?” asked puss, and he replied, “Little hares have nice little soft warm skins, which will make me gloves and mittens against the winter!”	Зайчик його питає: «Нащо?» А він і каже: – У зайчика шкурка м’яенька, тепленька – будуть мені на зиму рукавички й капелюх.
“Oh! daddy dear! don’t flay me, and I’ll bring you kale and good cauliflower, if only you let me go!”	Ох, не ріж мене, дідусю, я тобі стрічок, сережок, намиста доброго нанесу, тільки пусти на волю!
Then he let the hare go also.	Пустив дід і його.
Then they went to bed, but very early in the morning, when it was neither dusk nor dawn, there was a noise in the doorway like “Durrrrr!”	От переночували ніч, коли на ранок, ще ні світ ні зоря, аж-дер-дер! – щось до діда в двері.
“Daddy!” cried the old woman, “there’s some one scratching at the door, go and see who it is!”	Баба прокинулась: – Діду, діду! Щось до нас у двері шкряботить, піди подивись!
The old man went out, and there was the bear carrying a whole hive full of honey.	Дід вийшов, коли то ведмідь цілий вулик меду приніс.
The old man took the honey from the bear, but no sooner did he lie down than again there was another “Durrrrr!” at the door. The old man looked out and saw the wolf driving a whole flock of sheep into the yard.	Дід узяв мед, та тільки ліг, аж у двері знову дер-дер! – повен двір овець вовк понагонив.
Close on his heels came the fox, driving before him geese and hens and all manner of fowls; and last of all came the hare, bringing cabbage and kale and all manner of good food.	А незабаром лисичка принесла курей, гусей – усякої птиці. Зайчик понаносив стрічок, сережок, намиста доброго...
And the old man was glad, and the old woman was glad.	І дід радий, і баба рада.
And the old man sold the sheep and oxen and got so rich that he needed nothing more.	Взяли вони попродали овечки та накупили волів, та став дід тими волами ходити чумакувати.
As for the straw-stuffed ox, it stood in the sun till it fell to pieces.	А бичок, як не стало вже треба, доти стояв на сонці, поки й розтанув.
The Bully Goat	Коза-дереза
Once upon a time, there lived an old man and his wife.	Були собі дід та баба.
One day, the old man went to market and bought himself a goat.	Поїхав дід у ярмарок та й купив собі козу.
He brought the goat home and on the following morning sent his oldest son to take her to pasture. The son let the goat graze all day long, and in the evening, he led her home.	Привіз її додому, а рано на другий день посилає дід старшого сина ту козу пасти.
The son let the goat graze all day long, and in the evening, he led her home.	Пас, пас хлопець її аж до вечора та став гнати додому.
As they approached the yard, the old man stood at the gate in his big red boots and asked: My goat so gentle, my goat so dear, did you eat, did you drink?	Тільки до воріт став догонити, а дід став на воротях у червоних чоботях та й питається: – Кізонька моя мила, кізонька моя любя! Чи ти пила, чи ти їла?
No, grandfather, I did not drink, I did not eat: I nibbled on a maple leaf stalk of wheat, and running past the bubbling brook, a drop of water is all I took. That's all I drank, that's all I ate!	Ні, дідусю, я й не пила, я й не їла: тільки бігла через місточок та вхопила кленовий листочок, тільки бігла через гребельку та вхопила водиці крапельку, - тільки пила, тільки й їла!
The old man got very angry. He scolded his son for not taking care of the goat and chased him away.	От дід розсердився на сина, що він погано худоби доглядає, та й прогнав його.
The next morning, he sent his younger son.	На другий день посилає другого сина – меншого.
The second son let the goat graze all day long, and in the evening, he led her home.	Пас, пас хлопець козу аж до вечора та й став гонити додому.
As they approached the yard, the old man stood at the gate in his big red boots and asked: My goat so gentle, my goat so dear, did you eat? Did you drink?	Тільки став до воріт догонити, а дід став на воротях у червоних чоботях та й питається: – Кізонька моя мила, кізонька моя любя! Чи ти пила, чи ти їла?
No, grandfather, I did not drink, I did not eat: I nibbled on a maple leaf stalk of wheat, and running past the bubbling brook, a drop of water is all I took. That's all I drank, that's all I ate!	Ні, дідусю, я й не пила, я й не їла: тільки бігла через місточок та вхопила кленовий листочок, тільки бігла через гребельку та вхопила водиці крапельку, - тільки пила, тільки й їла!
Again the old man got angry and chased his second son away.	От дід і того сина прогнав.
On the third day, he sent his wife.	На третій день посилає вже жінку.
The wife let the goat graze all day long, and in the evening, she led the goat home. Again, the old man stood at the gate in his big red boots and asked: The wife let the goat graze all day long, and in the evening, she led the goat home. Again, the old man stood at the gate in his big red boots and asked: My goat so gentle, my goat so dear, did you eat? Did you drink?	От вона погнала козу, пасла весь день; ввечері стала догонити до двору, а дід уже стоїть на воротях у червоних чоботях та й питається: – Кізонька моя мила, кізонька моя любя! Чи ти пила, чи ти їла?
No, grandfather, I did not drink, I did not eat: I nibbled on a maple leaf stalk of wheat, and running past the bubbling brook, a drop of water is all I took. That's all I drank, that's all I ate!	Ні, дідусю, я й не пила, я й не їла: тільки бігла через місточок та вхопила кленовий листочок, тільки бігла через гребельку та вхопила водиці крапельку, - тільки пила, тільки й їла!
The old man got so angry that he even chased his wife away!	От дід прогнав і бабу.
On the fourth day, the old man himself took the goat to pasture. He let her graze all day long. In the evening he led the goat near the yard, then quickly ran around the back of the house to the gate. He stood at the gate in his big red boots and asked: My goat so gentle, my goat so dear, did you eat? Did you drink?	На четвертий день погнав він уже сам козу, пас увесь день, а ввечері погнав додому і тільки надігнав на дорогу, а сам навпростець пішов: став на воротях у червоних чоботях та й питається: – Чи ти пила, чи ти їла? Кізонька моя мила, кізонька моя любя! Чи ти пила, чи ти їла?
No, grandfather, I did not drink, I did not eat: I nibbled on a maple leaf stalk of wheat, and running past the bubbling brook, a drop of water is all I took. That's all I drank, that's all I ate!	Ні, дідусю, я й не пила, я й не їла: тільки бігла через місточок та вхопила кленовий листочок, тільки бігла через гребельку та вхопила водиці крапельку, - тільки пила, тільки й їла!
This time the old man got really, really angry. He grabbed a sharp knife and came after the goat, but the goat broke free and ran away into the forest.	От тоді дід розсердився, пішов до коваля, висталив ніж, став козу різати, а вона вирвалася та й утекла в ліс.

In the forest, the goat came upon a rabbit's house. She ran inside and hid on top of the oven.	У лісі бачить коза зайчикові хатку, – вона туди вбігла та й заховалася на печі.
When the rabbit came home, he heard that someone was in his house.	От прибігає зайчик, коли чує – хтось є в хатці.
The rabbit asked: "Tell me, please, who is in my house?"	Зайчик і питається: – А хто, хто в моїй хатці?
The goat bellowed from on top of the oven: I am a bully goat, and I am b-a-a-a-d, Don't come in or I will get mad! My legs and hooves are very strong, My horns are sharp and oh, so snap, a branch in two. So run away or I will eat you!	А коза сидить на печі та й каже: – Я коза-дереза, За три копи куплена, Півбока луплена! Тупу-тупу ногами, Сколю тебе рогами, Ніжками затопчу, Хвостиком замету, – Тут тобі й смерть!
The rabbit got so scared that he ran from his house, sat under a big oak tree, and began to cry.	От зайчик злякався, вибіг з хатки, сів під дубком. Сидить та й плаче.
Along came a bear and asked, Why are you crying, little rabbit?	Коли йде ведмідь та й питається: – Чого ти, зайчику-побігайчику, плачеш?
"How can I not cry when there's a terrible beast in my house?", replied the rabbit.	Як же мені, ведмедику, не плакати, коли в моїй хатці звір страшний сидить!
The bear said, "Don't you worry, little rabbit, I will chase it away!"	А ведмідь: – От я його вижену!
The bear went to the rabbit's house and asked: Who is hiding in the rabbit's house?	Побіг до хатки: – А хто, хто в зайчиковій хатці?
The goat bellowed from on top of the oven: I am a bully goat, and I am b-a-a-a-d, Don't come in or I will get mad! My legs and hooves are very strong, My horns are sharp and oh, so snap, a branch in two. So run away or I will eat you!	А коза з печі: – Я коза-дереза, За три копи куплена, Півбока луплена! Тупу-тупу ногами, Сколю тебе рогами, Ніжками затопчу, Хвостиком замету, – Тут тобі й смерть!
This frightened the bear.	Ведмідь і злякався.
He ran back to the rabbit and said, "I'm sorry, little rabbit, I can't chase that beast away I'm scared!"	Ні, – каже, – зайчику-побігайчику, не вижену – боюсь.
So the rabbit sat back down under the oak tree and cried, when along came a wolf and asked, "Why are you crying, little rabbit?"	От і знов пішов зайчик, сів під дубком та й плаче. Коли йде вовк і питається: – А чого це ти, зайчику-побігайчику, плачеш?
"How can I not cry, Brother-Wolf, when there's a terrible beast in my house?", replied the rabbit.	Як же мені, вовчику-братику, не плакати, коли в моїй хатці звір страшний сидить!
The wolf said, "Don't you worry, little rabbit, I will chase it away!"	А вовк: – От я його вижену!
How will you chase it away, if the bear tried and couldn't?	Де тобі його вигнати! Тут і ведмідь гнав, та не вигнав.
I will chase it away! You'll see!	Отже, вижену!
The wolf went to the rabbit's house and asked: Who is hiding in the rabbit's house?	Побіг вовк до хатки та й питається: – А хто, хто в зайчиковій хатці?
The goat bellowed from on top of the oven: I am a bully goat, and I am b-a-a-a-d, Don't come in or I will get mad! My legs and hooves are very strong, My horns are sharp and oh, so snap, a branch in two. So run away or I will eat you!	А коза з печі: – Я коза-дереза, За три копи куплена, Півбока луплена! Тупу-тупу ногами, Сколю тебе рогами, Ніжками затопчу, Хвостиком замету, – Тут тобі й смерть!
This frightened the wolf. He ran back to the rabbit and said, "'I'm sorry, little rabbit, I can't chase that beast away – I'm scared!'"	Вовк і злякався. – Ні, – каже, – зайчику-побігайчику, не вижену – боюсь.
So the rabbit sat down under the oak tree and cried once more, when along came a fox and asked, "Why are you crying little rabbit?"	Зайчик ізнов пішов, сів під дубком та й плаче. Коли біжить лисичка, побачила зайчика та й питається: – А чого ти, зайчику-побігайчику, плачеш?
"How can I not cry when there's a terrible beast in my house?", replied the rabbit.	– Як же мені, лисичко-сестричко, не плакати, коли в моїй хатці страшний звір сидить!
The fox said, "Don't you worry, little rabbit, I will chase it away!"	А лисичка: – От я його вижену!
"How can you chase it away? The bear tried and he couldn't, then the wolf tried and he couldn't!"	Де тобі, лисичко, його вигнати! Тут і ведмідь гнав – не вигнав, і вовк гнав, та не вигнав, а то ти!
I will chase it away! You will see!	Отже вижену!
So the fox went to the rabbit's house and asked: "Who is hiding in the rabbit's house?"	Побігла лисичка до хати та: – А хто, хто в зайчиковій хатці?
The goat bellowed from on top of the oven: I am a bully goat, and I am b-a-a-a-d, Don't come in or I will get mad! My legs and hooves are very strong, My horns are sharp and oh, so snap, a branch in two. So run away or I will eat you!	А коза з печі: – Я коза-дереза, За три копи куплена, Півбока луплена! Тупу-тупу ногами, Сколю тебе рогами, Ніжками затопчу, Хвостиком замету, – Тут тобі й смерть!
This frightened the fox.	От лисичка теж злякалась.
She ran to the rabbit and said, "I'm sorry, little rabbit, I can't chase that beast away I'm scared!"	Ні, – каже, – зайчику-побігайчику, не вижену – боюсь.
Once again the rabbit sat down under the oak tree and cried and cried, when along came a crab and asked, "Why are you crying little rabbit?"	Пішов зайчик, сів під дубком та й знову плаче. Коли це лізе рак-неборак та й питається: – Чого ти, зайчику-побігайчику, плачеш?
"How can I not cry when there's a terrible beast in my house?" replied the rabbit.	Як же мені не плакати, коли в моїй хатці страшний звір сидить!
The crab said, "Don't you worry, little rabbit, I'll chase it away!"	А рак: – От я його вижену!
"How will you chase it away? The bear tried – and he couldn't, the wolf tried – and he couldn't, the fox tried – and she couldn't!"	Де тобі його вигнати! Тут ведмідь гнав, та не вигнав, і вовк гнав, та не вигнав, і лисиця гнала, та не вигнала, а то ти!
"I'll chase it away! You'll see!"	Отже вижену!
So the crab crawled to the rabbit's house and asked: "Who is hiding in the rabbit's house?"	От поліз рак у хатку та й питається: – А хто, хто в зайчиковій хатці?
The goat bellowed from on top of the oven: I am a bully goat, and I am b-a-a-a-d, Don't come in or I will get mad! My legs and hooves are very strong, My horns are sharp and oh, so snap, a branch in two. So run away or I will eat you!	А коза з печі: – Я коза-дереза, За три копи куплена, Півбока луплена! Тупу-тупу ногами, Сколю тебе рогами, Ніжками затопчу, Хвостиком замету, – Тут тобі й смерть!

But the crab crawled into the house, crawled onto the oven, and said: "I am a crab, I will chase you out! I will pinch you till you scream and shout!"	А рак усе лізе та лізе, виліз на піч та: — А я рак-неборак, Як ущипну, — буде знак!
And then the crab pinched the bully goat very hard pinch! pinch! pinch!	Та як ущипне козу клешнями!..
The goat cried B-a-a-a-a! She jumped off the oven, leaped through the door, and ran so fast that no one ever saw her again!	Коза як замекає, та з печі, та з хати — побігла, тільки видно!
The rabbit was so very happy that he thanked the crab again and again!	От зайчик радий, прийшов у хатку та так уже ракові дякує!
Then he returned to his house and lived happily ever after.	Та й став жити в своїй хатці!
Oh: The Tsar of the Forest	Ох!
Once upon a time, long long ago, beyond the times that we can call to mind, ere yet our great-grandfathers or their grandfathers had been born into the world, there lived a poor man and his wife, and they had one only son, who was not as an only son ought to be to his old father and mother. So idle and lazy was that only son that Heaven help him!	Колись-то давно, не з моєї пам'яті, мабуть, ще й батьків і дідів наших не було на світі, жив собі убогий чоловік з жінкою, а у них був одним один син, та й той не такий як треба: таке ледащо той одинчик, що господи!
He would do nothing, he would not even fetch water from the well, but lay on the stove all day long and rolled among the warm cinders.	Нізащо і за холодну воду не візьметься, а все тільки на печі сидить та просцем пересипається.
If they gave him anything to eat, he ate it; and if they didn't give him anything to eat, he did wiyout.	Як подадуть їсти, то й їсть, а не подадуть, то й так обходиться...
His father and mother fretted sorely because of him, and said, "What are we to do with you, son? Other people's children are a stay and a support to their parents, but you only eat our bread and help nothing!"	Батько й мати журяться: Що нам з тобою, сину, робить? Чужі діти своїм батькам у поміч стають, а ти тільки дурно у нас хліб переводиш!
But it was of no use at all. He would do nothing but sit on the stove and play with the cinders.	Так йому не до того; сидить та просцем пересипається
So his father and mother grieved over him for many a long day, and at last his mother said to his father, "What is to be done with our son? Even yough he has grown up and yet is of no use to us, and he is so foolish that we can do nothing with him. Look now, if we can send him away, let us send him away; if we can hire him out, let us hire him out; perchance other folk may be able to do more with him than we can."	Журились-журились батько з матір'ю, а далі мати й каже: — Що ти таки, старий, думаєш з ним, що вже він зросту дійшов, а така недотепа — нічого робить не вміє? Ти б його куди оддав, куди найняв, то, може б, його чужі люди чому вивчили.
So his father and mother laid their heads together, and sent him to a tailor's to learn tailoring.	Порадилися, батько і оддав його у кравці вчитись.
There he remained three days, but then he ran away home, climbed up on the stove, and again began playing with the cinders.	От він там побув день зо три та й утік; заліз на піч — знов просцем пересипається.
His father then gave him a sound drubbing and sent him to a cobbler's to learn cobbling, but again he ran away home.	Батько його побив добре, вилаяв, оддав до шевця шевству вчитись. Так він і звідтіля втік.
His father gave him another drubbing and sent him to a blacksmith to learn smith's work.	Батько знов його побив і оддав ковальству вчитись. Так і там не побув довго — втік. Батько бідкається — що робить?
But there too he did not remain long, but ran away home again, so what was that poor father to do?	Так і там не побув довго — втік. Батько бідкається — що робить?
I'll tell you what I'll do with you, you son of a dog!" said he. "I'll take you, you lazy lout, into another kingdom. There, perchance, they will be able to teach you better than they can here, and it will be too far for you to run home." So he took him and set out on his journey.	Поведу,— каже,— вражого сина ледащо у інше царство; де найму, то найму, може, він відтіля не втече.— Взяв його і повів.
They went on and on, they went a short way and they went a long way, and at last they came to a forest so dark that they could see neither earth nor sky.	Йдуть та йдуть, чи довго, чи недовго, аж увійшли у такий темний ліс, що тільки небо та земля.
They went through this forest, but in a short time they grew very tired, and when they came to a path leading to a clearing full of large tree-stumps, the father said, "I am so tired out that I will rest here a little," and with that he sat down on a tree-stump and cried, "Oh, how tired I am!"	Увійходять у ліс, притомилися трохи; а там над стежною стоїть обгорілий пеньок; батько й каже: — Притомився я, сяду, одпочину трохи. От сідає на пеньок та: — Ох! Як же я втомився! — каже.
He had no sooner said these words than out of the tree-stump, nobody could say how, sprang such a little, little old man, all so wrinkled and puckered, and his beard was quite green and reached right down to his knee.	Тільки це сказав, аж з того пенька — де не взявся — вилазить такий маленький дідок, сам зморщений, а борода зелена аж по коліна.
—"What do you want of me, O man?" he asked	Що тобі,— пита,— чоловіче, треба од мене?
The man was amazed at the strangeness of his coming to light, and said to him, "I did not call you; begone!"	Чоловік здивувався: де воно таке диво взялося? Та й каже йому: — Хіба я тебе кликав? Одчепись!
"How can you say that when you did call me?" asked the little old man.	— Як же не кликав,— каже дідок,— коли кликав!
"Who are you, then?" asked the father.	Хто ж ти такий? — пита чоловік.
"I am Oh, the Tsar of the Woods," replied the old man; "why did you call me, I say?"	Я,— каже дідок,— лісовий цар Ох. Чого ти мене кликав?
"Away with you I did not call you," said the man.	Та цур тобі, я тебе і не думав кликати! — каже чоловік.
"What! How did you not call me when you said 'Oh'?"	Ні, кликав, ти сказав: Ох!
"I was tired, and therefore I said 'Oh'!" replied the man.	Та то я втомився,— каже чоловік,— та й сказав: ох!
"Where are you going?" asked Oh.	Куди ж ти йдеш? — пита Ох.
"The wide world lies before me," sighed the man.	Світ за очі! — каже чоловік.

“I am taking this sorry blockhead of mine to hire him out to somebody, maybe other people may be able to knock more sense into him than we can at home; but send him whither we will, he always comes running home again!”	Веду оцю дитину наймать, може, його чужі люди навчать розуму, бо у себе дома що найму, то й утече.
“Hire him out to me! I’ll warrant I’ll teach him,” said Oh.	Найми,— каже Ох,— у мене, я його навчу.
“Yet I’ll only take him on one condition. You shall come back for him when a year has run, and if you recognize him again, you can take him; but if you don’t recognize him again, he shall serve another year with me.”	Тільки з такою умовою: як вибуде рік та прийдеш за ним, то коли пізнаш його — бери, а не впізнаш — ще рік служитиме у мене!
“Good!” cried the man.	Добре,— каже чоловік.
So they shook hands upon it, had a good drink to clinch the bargain, and the man went back to his own home, while Oh took the son away with him.	От ударили по руках, запили могорич гарненько,— чоловік і пішов собі додому, а сина повів Ох до себе.
Oh took the son away with him, and they passed into the other world, the world beneath the earth, and came to a green hut woven out of rushes, and in this hut everything was green; the walls were green and the benches were green, and Oh’s wife was green and his children were green—in fact, everything there was green.	От як повів його Ох, та й повів аж на той світ, під землею, та привів до зеленої хатки, очеретом обтиканої, а в тій хатці усе зелене: і стіни, і лавки зелені, і Охова жінка зелена, і діти, сказано — все, все...
And Oh had water-nixies for serving-maids, and they were all as green as rue.	А за наймичок у Оха мавки — такі зелені, як рута!..
“Sit down now!” said Oh to his new labourer, “and have a bit of something to eat.”	Ну, сідай же,— каже Ох,— наймитку, та попоїси трохи!
The nixies then brought him some food, and that also was green, and he ate of it.	Мавки подають йому страву — і страва зелена; він попоїв.
“And now,” said Oh, “take my labourer into the courtyard that he may chop wood and draw water.”	Ну,— каже Ох,— піди ж, наймитку, дровець урубай та наноси.
So they took him into the courtyard, but instead of chopping any wood he lay down and went to sleep.	Наймиток пішов. Чи рубав, чи не рубав, та ліг на дрівця й заснув.
Oh came out to see how he was getting on, and there he lay a-snoring.	Приходить Ох — аж він спить.
Then Oh seized him, and bade them bring wood and tie his labourer fast to the wood, and set the wood on fire till the labourer was burnt to ashes.	Він його взяв, звелів наносить дров, положив на дрова зв’язаного наймита, підпалив дрова... Згорів наймит!
Then Oh took the ashes and scattered them to the four winds, but a single piece of burnt coal fell from out of the ashes, and this coal he sprinkled with living water, whereupon the labourer immediately stood there alive again and somewhat handsomer and stronger than before.	Ох тоді взяв попілець, по вітру розвіяв, а одна вуглина і випала з того попелу. Ох тоді і сприснув живущою водою, наймит знов став живий, тільки вже моторніший трохи.
Oh again bade him chop wood, but again he went to sleep.	Ох оп’ять звелів дрова рубать — той знов заснув.
Then Oh again tied him to the wood and burnt him and scattered the ashes to the four winds and sprinkled the remnant of the coal with living water, and instead of the loutish clown there stood there such a handsome and stalwart Cossack that the like of him can neither be imagined nor described but only told of in tales.	От Ох спалив його і втретє, та оп’ять живущою водою сприснув углину — і з того ледачого парубка та став такий моторний та гарний козак, що ні здумати, ні згадати, хіба в казці сказати.
There, then, the lad remained for a year, and at the end of the year the father came for his son.	От вибув той парубок рік. Як вийшов рік, батько йде за сином.
He came to the self-same charred stumps in the self-same forest, sat him down, and said, “Oh!”	Прийшов у той ліс до того пенька обгорілого, сів та: — Ох!
Oh immediately came out of the charred stump and said, “Hello!, old man!”	Ох і виліз з того пенька та й каже: Здоров був, чоловіче!
"Hello to you, Oh!"	Здоров, Ох!
“And what do you want, old man?” asked Oh.	А чого тобі треба, чоловіче? — пита Ох.
“I have come,” said he, “for my son.”	Прийшов,— каже,— за сином.
“Well, come then! If you recognize him again, you shall take him away; but if you don’t recognize him, he shall serve with me yet another year.”	Ну, йди, як пізнаш — бери його з собою, а не пізнаш — ще рік служитиме.
So the man went with Oh.	Чоловік і пішов за Охом.
They came to his hut, and Oh took whole handfuls of millet and scattered it about, and myriads of cocks came running up and pecked it.	Приходить до його хати; Ох взяв виніс мірку проса, висипав — назбігалосся до біса півнів!
“Well, do you recognize your son again?” said Oh.	Ну, пізнавай,— каже Ох,— де твій син?
The man stared and stared. There was nothing but cocks, and one cock was just like another. He could not pick out his son.	Чоловік дивився-дивився — всі півні однакові: один у один — не пізнав.
“Well,” said Oh, “as you dost not know him, go home again; this year your son must remain in my service.”	Ну,— каже Ох,— йди ж собі, коли не пізнав, ще рік твій син служитиме в мене.
So the man went home again.	Чоловік і пішов додому.
The second year passed away, and the man again went to Oh.	От виходить і другий рік; чоловік оп’ять йде до Оха.
He came to the charred stumps and said, “Oh!” and Oh popped out of the tree-stump again.	Прийшов до пенька: — Ох! — каже. Ох до його виліз.
“Come!” said he, “and see if you canst recognize him now.”	Йди,— каже,— пізнавай!
Then he took him to a sheep-pen, and there were rows and rows of rams, and one ram was just like another.	Увів його у кошару — аж там самі барани, один в один.

The man stared and stared, but he could not pick out his son.	Чоловік пізнавав-пізнавав — не пізнав.
"You must as well go home then," said Oh, "but your son shall live with me yet another year."	Йди собі, коли так, додому, твій син ще рік житиме у мене.
So the man went away, sad at heart.	Чоловік і пішов журачись.
The third year also passed away, and the man came again to find Oh.	Виходить і третій рік. Чоловік йде до Оха.
He went on and on till there met him an old man all as white as milk, and the raiment of this old man was glistening white.	Йде та йде — аж йому назустріч йде дід, увесь, як молоко, білий, і одежа на йому біла.
"Hello to you, old man!" said he.	Здоров, чоловіче!
"Hello to you also, grandfather!"	Доброго здоров'я, діду!
"Where is God leading you?"	Куди тебе бог несе?
"I am going to free my son from Oh."	Йду,— каже,— до Оха виручать сина.
"How so?"	Як саме?
Then the man told the old white father how he had hired out his son to Oh and under what conditions.	Так і так,— каже чоловік. І розказав тому білому дідові, як він Охові оддав у найми свого сина і з якою умовою.
"Aye, aye!" said the old man, "he will lead you about by the nose for a long time."	Е! — каже дід.— Погано, чоловіче, довго він тебе водитиме!
"Yes," said the man, "I see how bad it is, but I don't know what in the world to do with him."	Та я вже,— каже чоловік,— і сам бачу, що погано, та не знаю, що його й робить тепер у світі...
Can you tell me then, dear grandfather, how I may recover my son?"	Чи ви, дідусю, не знаєте, як мені мого сина вгадать?
"Yes, I can," said the old man.	Знаю! — каже дід.
"Please tell me, dear grandfather, and I'll pray for you to God all my life! He is still my own flesh and blood."	Скажіть же й мені, дідусю-голубчику: я за вас цілий вік буду Бога молити! Бо все-таки який він не був, а мій син, своя кров!
"Listen up then!" said the old man; "when you go to Oh, he will let loose a multitude of doves before you, but choose not one of these doves. The dove you should choose must be the one that comes not out, but remains sitting beneath the pear-tree pruning its feathers; that will be your son."	Слухай же,— каже дід.— Як прийдеш до Оха, він тобі випустить голубів, то ти не бери ніякого голуба, тільки бери того, що не їстиме, а сам собі під грушею сидітиме та оскубатиметься: то твій син!
Then the man thanked the old white father and went on.	Подякував чоловік дідові і пішов.
He came to the stump.	Приходить до пенька.
"Oh!" cried he, and out came Oh and led him to his sylvan realm.	Ох! — каже. Ох і виліз до його, і повів його у своє лісове царство.
There Oh scattered about handfuls of wheat and called his doves, and there flew down such a multitude of them that there was no counting them, and one dove was just like another.	От висипав Ох мірку пшениці, накликав голубів. Назліталось їх така сила, що господи, і все один в один.
"Can you recognize your son?", asked Oh.	Пізнавай,— каже Ох,— де твій син! Пізнаєш — твій, а не пізнаєш — мій.
If you recognize him, you shall take him away; but if you don't recognize him, he is mine."	Пізнаєш — твій, а не пізнаєш — мій.
Now all the doves there were pecking at the wheat, all but one that sat alone beneath the pear-tree, sticking out its breast and pruning its feathers.	От всі голуби їдять пшеницю, а один сидить під грушею, сам собі надувся та оскубається.
"That is my son," said the man.	Чоловік і каже: — Ось мій син!
"Since you hast guessed him, take him," replied Oh.	Ну, вгадав! Коли так, то бери.
Then the father took the dove, and immediately it changed into a handsome young man, and a handsomer was not to be found in the wide world.	Взяв, перекинув того голуба — став з його такий гарний парубок, що кращого й на світі немає.
The father rejoiced greatly and embraced and kissed him... Both so happy!	Батько зрадів дуже, обнімає його, цілує... Раді обидва!
"Let us go home, my son!" said he. So they went.	Ходім же, сину, додому. От і пішли.
As they went along the road together they fell a-talking, and his father asked him how he had fared at Oh's. The son told him. Then the father told the son what he had suffered, and it was the son's turn to listen.	Йдуть дорогою та й розмовляють: батько розпитує, як там у Оха було; син розказує; то знову батько розказує, як він бідує, а син слухає.
Furthermore the father said, "What shall we do now, my son?"	Що ж ми тепер, сину, робитимем?
I am poor and you art poor: hast you served these three years and earned nothing?"	Що ж ми тепер, сину, робитимем? Я бідний і ти бідний... Служив ти три роки, та нічого не заробив!
Grieve not, dear dad, all will come right in the end.	Не журіться, тату, все гаразд буде.
Look! there are some young nobles hunting after a fox. I will turn myself into a greyhound and catch the fox, then the young noblemen will want to buy me of you, and you must sell me to them for three hundred roubles—only, mind you sell me without a chain; then we shall have lots of money at home, and will live happily together!"	Глядіть,— каже,— тут полюватимуть за лисицями паничі, то я перекинусь хортом та піймаю лисицю, то паничі мене купуватимуть у вас, то ви мене продайте за триста рублів, тільки продавайте без ретязя, от у нас і гроші будуть, розживемось!
They went on and on, and there, on the borders of a forest, some hounds were chasing a fox. They chased it and chased it, but the fox kept on escaping, and the hounds could not run it down.	Йдуть та йдуть, аж там на узліссі собаки ганяють лисицю, так ганяють, так ганяють, лисиця не втече, хорт не дожене.
Then the son changed himself into a greyhound, and ran down the fox and killed it.	Син зараз перекидається хортом, догнав ту лисицю, піймав.
The noblemen thereupon came galloping out of the forest.	Паничі вискочили з лісу.

“Is that your greyhound?”	Се твій хорт?
“It is mine.”	Мій!
“It is a good dog; sell it to us!”	Добрий хорт! Продай його нам.
“Pay for it!”	Купіть.
“What do you want for it?”	Що тобі за його?
“Three hundred roubles without a chain.”	Триста рублів без ретезя.
“What do we want with your chain, we would give him a chain of gold. Say a hundred roubles!”	Нащо нам твій ретязь — ми йому позолочений зробим. На сто!
“Nay!”	Ні.
“Then take your money and give us the dog.”	Ну, бери всі гроші, давай хорта.
They counted down the money and took the dog and set off hunting.	Одлічили гроші, взяли хорта — давай полювать.
They sent the dog after another fox.	Випустили того хорта знову на лисицю.
Away he went after it and chased it right into the forest, but then he turned into a youth again and rejoined his father.	Він як погнав лисицю, то погнав аж у ліс, та перекинувся парубком і знову прийшов до батька.
They went on and on, and his father said to him, “What use is this money to us after all? It is barely enough to begin housekeeping with and repair our hut.”	Йдуть та йдуть, батько й каже: Що нам, сину, цих грошей,— тільки що хазайством завестись...
“Grieve not, dear dad, we shall get more still.	Не журіться, тату, буде ще.
Over yonder are some young noblemen hunting quails with falcons. I will change myself into a falcon, and you must sell me to them; only sell me for three hundred roubles, and without a hood.”	Тут,— каже,— паничі їхатимуть по перепелиці з соколом: то я перекинусь соколом, то вони мене купуватимуть, то ви мене продайте знов за триста рублів без шапочки.
They went into the plain, and there were some young noblemen casting their falcon at a quail. The falcon pursued but always fell short of the quail, and the quail always eluded the falcon.	От йдуть полем, паничі випустили сокола на перепела; так сокіл женеться, а перепел тікає: сокіл не дожене, перепел не втече.
The son then changed himself into a falcon and immediately struck down its prey.	Син перекинувся соколом, так зразу і насів на того перепела.
The young noblemen saw it.	Паничі побачили.
“Is that your Is that your falcon?”	Це твій сокіл?
“It is mine.”	Мій.
“Sell it to us, then!”	Продай його нам.
“Bid for it!”	Купіть.
“What do you want for it?”	Що тобі за його?
“Three hundred roubles, you may take it, but without the hood.”	Як дасте триста рублів, то беріть собі сокола, тільки без шапочки.
“We’ll make for it a hood worthy of a Tsar!”	Ми йому парчову зробимо...
So they higgled and haggled, but at last they gave him the three hundred roubles.	Поторгувались, продав за триста рублів.
Then the young nobles sent the falcon after another quail, and it flew and flew till it beat down its prey; but then he became a youth again, and went on with his father.	От паничі пустили того сокола за перепелицю, а він як полетів, та й полетів, та перекинувся парубком і знову прийшов до батька.
“Now we have some more money!” said the father.	Ну, тепер ми розжились трохи,— каже батько.
“Wait a while, dad, and we shall have still more,” said the son.	Постійте, тату, ще буде.
“When we pass through the fair I’ll change myself into a horse, and you must sell me. They will give you a thousand roubles for me, only sell me without a halter.”	Як будемо,— каже,— іти через ярмарок, то я перекинусь конем, а ви мене продавайте: dadуть вам за мене тисячу рублів; тільки продавайте без недоуздка.
So when they got to the next little town, where they were holding a fair, the son changed himself into a horse, a horse as supple as a serpent, and so fiery that it was dangerous to approach him.	От підходять до містечка там, чи що,— аж ярмарок. Син перекинувся конем — і такий кінь, як змії, і приступить страшно!
The father led the horse along by the halter; it pranced about and struck sparks from the ground with its hoofs.	Батько веде того коня за недоуздок, а він так гарцює, копитом землю вибиває!
Then the horse-dealers came together and began to bargain for it.	Тут понаходились купців — торгують.
“A yousand roubles down,” said he, “and you may have it, but without the halter.”	Тисячу,— каже,— без недоуздка, то й беріть!
“What do we want with your halter? We will make for it a silver-gilt halter. Come, we’ll give you five hundred!”	Та навіщо нам цей недоуздок, ми йому срібну позолочену уздечку зробимо! — Дають п’ятсот.
“No!” said he.	Ні!
Then up there came a Roma, blind of one eye.	А це підходить циган сліпий на одне око.
“O man! What do you want for that horse?” said he.	Що тобі, чоловіче, за коня?
“A yousand roubles without the halter.”	Тисячу без недоуздка.
“Nay! That’s too expensive, father! Take five hundred with the halter?”	Ге! Дорого, батю: візьми п’ятсот з недоузтком!
“No, not a bit of it!” said father.	Ні, не рука,— каже батько.

“Take six hundred, then!”	Ну шістсот... бери!
Then the Roma began higgling and haggling, but the man would not give way.	Як узав той циган торгуваться, як узав — так чоловік і шага не спускає.
“Come, sell it,” said he, “with the halter.”	Ну, бери, батю, тільки з недоузтком.
“No, you Roma, I have a liking for that halter.”	Е, ні, цигане, недоуздок мій!
“But, my good man, when did you ever see them sell a horse without a halter? How then can one lead him off?”	Чоловіче добрий! Де ти видав, щоб коня продавали без уздечки? І передать ніяк...
“Nevertheless, the halter must remain mine.”	Як хочеш, а недоуздок мій! — каже чоловік.
“Look now, my father, I’ll give you five roubles extra, only I must have the halter.”	Ну, батю, я тобі п’ять рублів накину,— тільки з недоузтком.
The old man fell a-thinking. A halter of this kind is worth but three grivni (coins) and the Roma offers me five roubles for it; let him have it.”	Чоловік подумав: недоуздок яких там три гривни вартий, а циган дає п’ять карбованців. Взяв і оддав.
So they clinched the bargain with a good drink, and the old man went home with the money, and the Roma walked off with the horse.	Запили могорич; чоловік пішов, взявши гроші, додому, а циган — на коня та й поїхав.
But it was not really a Roma, but Oh, who had taken the shape of a Roma.	А то не циган, то Ох перекинувся циганом.
Then Oh rode off on the horse, and the horse carried him higher than the trees of the forest, but lower than the clouds of the sky.	Той кінь несе та й несе Оха — вище дерева, нижче хмари...
At last they sank down among the woods and came to Oh’s hut, and Oh went into his hut and left his horse outside on the steppe.	От спустились у ліс, приїхали до Оха; він того коня поставив на степу, а сам пішов у хату.
“This son of a dog shall not escape from my hands so quickly the second time,” said he to his wife.	Не втік-таки від моїх рук, вражий син! — каже жінці.
At dawn Oh took the horse by the bridle and led it away to the river to water it.	От у обідню пору бере Ох того коня за повід, веде до водопою, до річки.
But no sooner did the horse get to the river and bend down its head to drink than it turned into a perch and began swimming away.	Тільки що привів до річки, а той кінь нахилився пити — та й перекинувся окунем, та й поплив.
Oh, without more ado, turned himself into a pike and pursued the perch.	Ох, недовго думавши, перекинувся і собі шукою та давай ганяється за тим окунем.
But just as the pike was almost up with it, the perch gave a sudden twist and stuck out its spiky fins and turned its tail toward the pike, so that the pike could not lay hold of it.	Так оце що нажене, то окунь одстовбурчить пірця та хвостом повернеться, то шука й не візьме...
So when the pike came up to it, it said, “Perch! perch! turn your head toward me, I want to have a chat with you!”	От оце вона дожене та: — Окунець, окунець, повернись до мене головою, побалакаємо з тобою!
“I can hear you very well as I am, dear cousin, if you art inclined to chat,” said the perch.	Коли ти, кумонько, хочеш балакати,— каже окунець щуці,— то я і так чую!
So off they set again, and again the pike overtook the perch. “Perch! perch! turn your head round toward me, I want to have a chat with you!”	Та це що нажене шука окуня та: — Окунець, окунець, повернись до мене головою, побалакаєм з тобою!
Then the perch stuck out its bristly fins again and said, “If you dost wish to have a chat, dear cousin, I can hear you just as well as I am.”	А окунець одстовбурчить пірця та: — Коли ти, кумонько, хочеш, то я й так чую!
So the pike kept on pursuing the perch, but it was of no use.	Довго ганялись шука за окунем — та ні!
At last the perch swam ashore, and there was a Tsarivna (a Tsar’s daughter) whittling an ash twig.	А це випливає той окунь на берег — аж там цариця шмаття пере.
The perch changed itself into a gold ring set with garnets, and the Tsarivna saw it and fished up the ring out of the water.	Окунь перекинувся гранатовим перснем у золотій оправі. Царівна й побачила, та й підняла той перстень з води.
Full of joy she took it home, and said to her father, “Look, dear papa! what a nice ring I have found!”	Приносить додому, хвалиться: — Який я, таточку, гарний перстень найшла!
The Tsar admires her, but the Tsarivna did not know which finger it would suit best, it was so lovely.	Батько любить, а царівна не знає, на який його й палець надіть: такий гарний!
About the same time they told the Tsar that a certain merchant had come to the palace.	Коли це через якийсь там час доложили царю, що прийшов купець.
It was Oh, who had changed himself into a merchant.	А то Ох купцем перекинувся.
The Tsar went out to him and said, “What dost you want, old man?”	Цар вийшов: — Що тобі треба, старичок?
“I was sailing on the sea in my ship,” said Oh, “and carrying to the Tsar of my own land a precious garnet ring, and this ring I dropped into the water.	Так і так: їхав я,— каже Ох,— кораблем по морю, віз у свою землю своєму цареві перстень гранатовий та й упустив той перстень у воду...
Has any of your servants perchance found this precious ring?”	Чи ніхто з ваших не знайшов?
“No, but my daughter has,” said the Tsar.	Ні,— каже цар,— моя дочка знайшла.
So they called the damsel, and Oh began to beg her to give it back to him, “for I may not live in this world if I bring not the ring,” said he.	Покликали її. Ох як узявсь її просить, щоб оддала, бо мені, каже, і на світі не жить, як не привезу того персня!
But it was of no avail, she would not give it up.	Так вона не оддає, та й годі!
Then the Tsar himself spoke to her.	Тут уже цар уступився:
“Nay, but, darling daughter, give it up, lest misfortune befall this man because of us; give it up, I say!”	Оддай,— каже,— дочко, а то через нас буде нещастя чоловікові, оддай!

Then Oh begged and prayed her yet more, and said, “Take what you wilt of me, only give me back the ring.”	А Ох так просить: — Що хочете, та й беріть у мене, тільки оддайте мені перстень!
“Nay, then,” said the Tsarivna, “it shall be neither mine nor thine,” and with that she tossed the ring upon the ground, and it turned into a heap of millet-seed and scattered all about the floor.	Ну, коли так,— каже царівна,— то щоб ні тобі, ні мені! — та й кинула той перстень на землю...Той перстень і розсипався пшоном — так і порозкочувалось по усій хаті.
Then Oh, withoutmore ado, changed into a cock, and began pecking up all the seed.	А Ох, недовго думавши, перекинувся півнем та давай клювати те пшоно.
He pecked and pecked till he had pecked it all up.	Клював-клював, все поклював...
Yet there was one single little grain of millet which rolled right beneath the feet of the Tsarivna, and that he did not see.	А одна пшонина закотилася під ноги царівні, він тієї пшонини і не зтів.
When he had done pecking he got upon the window-sill, opened his wings, and flew right away.	Як поклював, та в вікно й вилетів собі геть, та й полетів собі...
But the one remaining grain of millet-seed turned into a most beauteous youth, a youth so beauteous that when the Tsarivna beheld him she fell in love with him on the spot, and begged the Tsar and Tsaritsa right piteously to let her have him as her husband.	А з тієї пшонини перекинувся парубок — і такий гарний, що царівна як побачила, так і закохалася одразу, та так щиро просить царя й царицю, щоб її оддали за нього:
“With no other shall I ever be happy,” said she; “my happiness is in him alone!”	Ні за ким,— каже,— я щаслива не буду, а за ним моє щастя!
For a long time the Tsar wrinkled his brows at the yought of giving his daughter to a simple youth; but at last he gave them his blessing, and they crowned them with bridal wreaths, and all the world was bidden to the wedding-feast.	Цар довго морщився, що за простого оддає свою дочку, а далі порадився цар, взяли їх поблагословили та подружили, таке весілля справили, що увесь мир скликали.
And I too was there, and drank beer and mead, and what my mouth could not hold ran down over my beard, and my heart rejoiced within me.	І я там був, мед-вино пив, хоч в роті не було, а по бороді текло — тим вона в мене й побіліла!
Beer and mead	мед-вино
Honey-wine	мед-вино
Mavka, forest spirit	мавка
Mavka	мавка
Water-nixie	мавка
Nixie	мавка
A little start bull	Солом'яний бичок
Scratchy-Mouse	Мишка-шкряботушка
Croaky-Frog	жабка-скрекотушка
Speedy-Hare	зайчик-побігачик
Sister-Fox	лисичка-сестричка
Brother-Wolf	вовчик-братик
Bear, the Wanderer	ведмідь-набрідь
Boar-With-Tusks	кабан-іклан
Crunch-Munch the Mouse	Мишка-шкряботушка
Hop-Stop the Frog	жабка-скрекотушка
Fleet-Feet the Rabbit	зайчик-побігачик
Smily-Wily the Fox	лисичка-сестричка
Howly-Prowly the Wolf	вовчик-братик
Snout-Rout the Boar	кабан-іклан
Grumbly-Rumbly the Bear	ведмідь-набрідь